

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΠΟΙΟΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΦΥΤ/ΝΟΜΙΚΟΥ
ΕΛΕΓΧΟΥ

Ηράκλειο

Αρ Πρωτ:ΕΞΕ 322410/09-09-2026

ΠΡΟΣ: Ως ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

Ταχ. Δ/ση: Πλαστήρα 100
Ταχ. Κωδ.: 71201
Πληροφ.: Θηρεσία Κεφαλογιάννη
Τηλεφ. 2813 407921
Email: tkefalogianni@crete.gov.gr

ΘΕΜΑ: Ενημέρωση σχετικά με την εμφάνιση του επιβλαβούς οργανισμού καραντίνας *Diaphorina citri* στη νήσο Ρόδο – Αυξημένη ετοιμότητα και επαγρύπνηση για την προστασία των εσπεριδοειδών.

ΣΧΕΤ.: α. Το με αρ. πρωτ. 319806/27-09-2023 έγγραφο της Υπηρεσίας μας με θέμα «Ενημέρωση για τους επιβλαβείς οργανισμούς καραντίνας *Aleurocanthus spiniferus* και *Diaphorina citri*».

β. Το με αρ. πρωτ. 222726/31-08-2026 έγγραφο του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με θέμα «Ενημέρωση σχετικά με την εμφάνιση του επιβλαβούς οργανισμού καραντίνας *Diaphorina citri* στη νήσο Ρόδο – Λήψη επισήμων μέτρων για τον περιορισμό της διασποράς και την εξάλειψή του σε εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/2031».

Σε συνέχεια της προηγούμενης ενημέρωσης της Υπηρεσίας μας σχετικά με τον επιβλαβή οργανισμό καραντίνας *Diaphorina citri* (Kuwayama) (Hemiptera: Psyllidae), γνωστό ως **ασιατική ψύλλα των εσπεριδοειδών** (α σχετικό), σας ενημερώνουμε ότι το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, με το υπ' αρ. 222726/31-08-2026 έγγραφό του, γνωστοποίησε την **επιβεβαίωση της παρουσίας του επιβλαβούς οργανισμού στη νήσο Ρόδο**.

Σύμφωνα με το (β) σχετικό έγγραφο του ΥΠΑΑΤ, η παρουσία του επιβλαβούς οργανισμού επιβεβαιώθηκε από το Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο, μετά από συλλήψεις εντόμων σε παγίδες που είχαν τοποθετηθεί σε οπωρώνα πορτοκαλιάς στη νήσο Ρόδο, στο πλαίσιο του Ετήσιου Εθνικού Προγράμματος Επισκοπήσεων για επιβλαβείς οργανισμούς καραντίνας.

Η διαπίστωση αυτή έχει ιδιαίτερη φυτοϋγειονομική σημασία, καθώς το *D. citri* αποτελεί επιβλαβή οργανισμό καραντίνας και μπορεί να λειτουργήσει ως φορέας βακτηρίων του γένους *Candidatus Liberibacter* spp., τα οποία συνδέονται με την ασθένεια του πρασίνισματος των εσπεριδοειδών (HLB).

Το έντομο είναι ευρέως διαδεδομένο στις ασιατικές χώρες, ενώ έχει διαπιστωθεί στην Κεντρική και στη Νότια Αμερική. Στην Ευρώπη έχει διαπιστωθεί στην Κύπρο το 2023.

Η νέα αυτή διαπίστωση στη Ρόδο καθιστά ιδιαίτερα σημαντική την έγκαιρη αναγνώριση πιθανών συμπτωμάτων ή ύποπτων εντόμων από τους παραγωγούς, φυτωριόχους, εμπόρους και λοιπούς επαγγελματίες που δραστηριοποιούνται στην παραγωγή και διακίνηση φυτών και φυτικών προϊόντων εσπεριδοειδών.

Ο επιβλαβής οργανισμός *Diaphorina citri*

Το *Diaphorina citri* είναι μικρό μυζητικό έντομο της οικογένειας Psyllidae. Τα ενήλικα άτομα έχουν μήκος περίπου 2–3 mm, καφέ χρωματισμό και χαρακτηριστικές καφέ κηλίδες στα πρόσθια πτερύγια, ενώ συχνά καλύπτονται από υπόλευκες κηρώδεις εκκρίσεις.

Τα αυγά είναι αρχικά κιτρινωπά και αποκτούν πορτοκαλί χρώμα πριν από την εκκόλαψη. Οι νύμφες διέρχονται από πέντε ηλικίες και έχουν χρώμα από κιτρινωπό έως πορτοκαλί.

Εικόνα 1. Ενήλικο άτομο (αριστερά) και νυμφικά στάδια (δεξιά) του *Diaphorina citri* (Πηγή EPPO).

Κύρια συμπτώματα προσβολής

Το έντομο προσβάλλει κυρίως τη νεαρή, τρυφερή βλάστηση των εσπεριδοειδών, όπου τρέφονται τόσο οι νύμφες όσο και τα ενήλικα άτομα.

Τα κυριότερα συμπτώματα που μπορεί να παρατηρηθούν σε προσβεβλημένα φυτά είναι:

- παραμόρφωση, συστροφή και κατσάρωμα των νεαρών φύλλων,
- ξηράνσεις και πρόωρη φυλλόπτωση σε έντονες προσβολές,
- έκπτυξη πολλών καχεκτικών, μικρού μήκους βλαστών, γνωστή ως «σκούπα της μάγισσας»,
- παρουσία μελιτωδών εκκριμάτων και ανάπτυξη καπνιάς,
- παρουσία χαρακτηριστικών λευκών κηρωδών νηματίων στις νύμφες.

Εικόνα 2. Προσβολή κλάδου εσπεριδοειδούς από *Diaphorina citri* (Πηγή EPPO).

Φυτά-ξενιστές και φυτοϋγειονομική σημασία

Κύρια φυτά-ξενιστές είναι τα είδη του γένους *Citrus*. Μεγαλύτερη ευπάθεια εμφανίζουν οι νερατζιές (*Citrus aurantium*), οι μοσχολεμονιές (*Citrus aurantifolia*), τα γκρεϊπφρουτ (*Citrus paradisi*), τα *Citrus jambhiri* και τα *Murraya paniculata*, ενώ οι πορτοκαλιές (*Citrus sinensis*), οι λεμονιές (*Citrus limon*), το καλαμοντίν (*Citrofortunella microcarpa*) και το *Poncirus trifoliata* εμφανίζουν σχετικά μικρότερη ευπάθεια.

Η ιδιαίτερη φυτοϋγειονομική σημασία του εντόμου οφείλεται κυρίως στη δυνατότητά του να λειτουργεί ως **φορέας βακτηρίων** του γένους ***Candidatus Liberibacter spp.***, τα οποία προκαλούν το **πρασίνισμα των εσπεριδοειδών (citrus greening)** ή ασθένεια του “**κίτρινου δράκου**” (**yellow dragon disease, ‘Huang Long Bing’**). Η ασθένεια προκαλεί κηλίδωση και μεσονεύρια χλώρωση των φύλλων που μοιάζει με τα συμπτώματα που προκαλεί η τροφοπενία ψευδαργύρου, αλλά είναι ασύμμετρη στις δύο πλευρές του φύλλου. Τα δένδρα παρουσιάζουν φυλλόπτωση και καρπόπτωση, ενώ οι καρποί παραμένουν πράσινοι στη μια πλευρά τους και ο χυμός τους έχει πικρή γεύση. Τα δένδρα ξεραίνονται μέσα σε 5-7 χρόνια από τη στιγμή που μολύνθηκαν. Πρόκειται για μια από τις πιο **καταστροφικές ασθένειες των εσπεριδοειδών**.

Τρόποι μετακίνησης και διασποράς

Τα ενήλικα άτομα μπορούν να μετακινούνται με πτήση σε γειτονικές περιοχές, σε αποστάσεις έως περίπου 1,5 km, ενώ η διασπορά σε μεγαλύτερες αποστάσεις μπορεί να πραγματοποιηθεί μέσω προσβεβλημένου φυτικού υλικού, όπως δενδρύλλια προς φύτευση και προσβεβλημένα τμήματα φυτών.

Για τον λόγο αυτό απαιτείται ιδιαίτερη προσοχή κατά τη διακίνηση φυτών και φυτικού πολλαπλασιαστικού υλικού εσπεριδοειδών, καθώς και αυξημένη επαγρύπνηση σε φυτώρια, σημεία εμπορίας και περιοχές με σημαντική παρουσία εσπεριδοειδών.

Το *D. citri* περιλαμβάνεται στο Ετήσιο Εθνικό Πρόγραμμα Επισκοπήσεων επιβλαβών οργανισμών του ΥπΑΑΤ, το οποίο εφαρμόζεται από την Υπηρεσία μας στην Περιφερειακή Ενότητα Ηρακλείου. Μέχρι σήμερα, στην περιοχή αρμοδιότητας της Υπηρεσίας μας δεν έχει διαπιστωθεί η παρουσία του.

Κατόπιν των ανωτέρω, **καλούνται οι παραγωγοί εσπεριδοειδών, οι φυτωριούχοι, οι έμποροι και όλοι οι επαγγελματίες που δραστηριοποιούνται στον τομέα των φυτών και φυτικών προϊόντων να βρίσκονται σε αυξημένη επαγρύπνηση και να ενημερώνουν άμεσα την Υπηρεσία μας σε περίπτωση εντοπισμού ύποπτων συμπτωμάτων ή ύποπτων εντόμων.**

Η έγκαιρη ανίχνευση του επιβλαβούς οργανισμού αποτελεί βασική προϋπόθεση για την αποτελεσματική εφαρμογή των προβλεπόμενων φυτοϋγειονομικών μέτρων και τον περιορισμό της πιθανής διασποράς του.

Για τις ανάγκες της ενημέρωσης επισυνάπτεται σχετικό ενημερωτικό φυλλάδιο του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

**Μ.Ε.Π.
Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ**

ΖΗΔΙΑΝΑΚΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

(με ηλεκτρονική αλληλογραφία)

- ΠΡΟΣ:**
1. Γραφείο Τύπου Περιφέρειας Κρήτης (για ενημέρωση των ΜΜΕ).
 2. Καταστήματα εμπορίας γεωργικών φαρμάκων Π.Ε. Ηρακλείου.
 3. Συνταγογράφους γεωργικών φαρμάκων Π.Ε. Ηρακλείου.
 4. Φυτώρια και Κέντρα Εμπορίας Φυτών Π.Ε. Ηρακλείου.

- ΚΟΙΝ.:**
1. ΥπΠΑΑΤ, Δ/ση Προστασίας Φυτ. Παραγωγής, Τμήμα Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου.
 2. Περιφέρεια Κρήτης
 - Αντ/ρχη Π.Ε. Ηρακλείου, κ. Συριγωνάκη Νικόλαο
 - Αντ/ρχη Αγροτικής Οικονομίας Περιφέρειας Κρήτης, κ. Τζεδάκη Σταύρο
 - Γενικό Δ/ντή Αγροτικής Οικονομίας & Ανάπτυξης, κ. Φωτάκη Κων/νο
 3. Δήμους Π.Ε. Ηρακλείου.
 4. Π.Κ.Π.Φ. & Π.Ε. Ηρακλείου.
 5. Δ/ση Αποκεντρωμένων Υπηρεσιών ΥπΑΑΤ Κρήτης, Τμήμα Αγροτικής Ανάπτυξης & Ελέγχων Ν. Ηρακλείου.
 6. ΓΕΩΤΕΕ – Παράρτημα Κρήτης.
 7. Εσωτερική διανομή: Γεωπόνοι και Τεχν. Γεωπονίας.